

Община Бургас – зала Петя Дубарова

26 ÷ 28 юни 2014 г.

***XXIII МЕЖДУНАРОДНА
НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ
ЗА МЛАДИ УЧЕНИ ' 2014***

СБОРНИК НАУЧНИ ТРУДОВЕ

.....

SCIENTIFIC WORKS COLLECTION

***XXIII INTERNATIONAL CONFERENCE
FOR YOUNG SCIENTISTS ' 2014***

26 ÷ 28 June 2014

Burgas Municipality - Hall Petya Dubarova

В Сборника са включени трудове, които са резултати от изследвания на млади учени и са докладвани на 26, 27 и 28 юни 2014 г. пред XXIII „МЕЖДУНАРОДНА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ ЗА МЛАДИ УЧЕНИ ' 2014”

This selection publishes includes papers that are the results of research of young scientists and reported on 26, 27 and 28 June 2014 before XXIII INTERNATIONAL CONFERENCE FOR YOUNG SCIENTISTS ' 2014

Редколегия / Editorial board:

проф. д-р инж. Веселин Брезин / Prof. Dr. Veselin Brezin

проф. д.т.н. Георги Тасев / Prof. Dr. Georgi Tasev

проф. д. ик. н. Диана Иванова / prof. Dr. Sc. Mr. Diana Ivanova

доц. д-р инж. Станислава Ковачева / Assoc. Prof. Dr. Stanislava Kovacheva

доц. д-р инж. Красимира Георгиева /Assoc. Prof. Dr. Krasimira Georgieva

доц. д-р инж. Даниела Георгиева / Assoc. Prof. Dr. Daniela Georgieva

доц. д-р Васка Сандева / Assoc. Prof. Vaska Sandeva

доц. д-р Катерина Деспот / Assoc. Prof. Catherine Despot

инж. д-р Никола Панчев / Dr. Eng. Nikola Panchev

 Съюз на специалистите по качеството в България
Union of Quality Experts in Bulgaria

ISSN 1314-4669

Предпечатна подготовка: инж. А. Кръстева

Typesetting: eng. A. Krasteva

Българска, първо издание

Тираж / Drawing 200

София, 2014

**XXIII МЕЖДУНАРОДНА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ
ЗА МЛАДИ УЧЕНИ – 26 ÷ 28 юни 2014 г., Бургас**

BASIC STRUCTURE OF CHAIR - DNA ON A CHAIR

Assoc. Prof. Katerina Despot, Assoc. Prof. Vaska Sandeva
University "Goce Delchev" - Stip, R. Macedonia

Abstract

There was a time when the rare and exotic materials were chic, but today the fashion is changed. Production methods also changed CA, contemporary designers are trying to find previously undiscovered choice that allows them the freedom created different styles of improving technology improve and material. Primo plastic as a cheap and nice as a kind material today get stability and deserves to be accepted. Materials that use for making modern furniture undergo many changes of natural based material as wood, leather and textiles to industrial productivity as celik, stack and plastic. Material selected for a particular part have a large effect on the shape stilt feel and the furniture is komponiran of them, often with dominant performance in coordination with the theme of the environment of the home. Many things are taken into account when the designer is material and their prikladnost, but always puts the emphasis of eternity or the quality of the material, the visual impression.

Keywords: design, chair, furniture, interior, exterior

ОСНОВНА СТРУКТУРА НА СТОЛ – ДНК НА СТОЛ

доц. д-р. Катерина Деспот, доц. д-р. Васка Сандева
Университет "Гоце Делчев" - Щип, Р. Македония

Резюме

Съществуваше време когато редките и екзотични материали бяха шик, но днес модата е променена. Методите на изработване също така са променени, съвременните дизайнери се стараят да намерят предварително неоткрит избор който им позволява свободна създаден и различни стилове с подобрява-

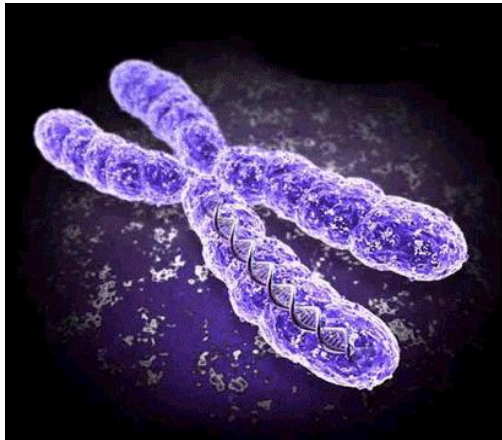
нето на технологията се подобряват и материалите. Примерно пластмасата като евтин и не хубав като вид материал днес получи стабилност и заслужава да бъде приет. Материалите използвани за изработка на съвременните мебел претърпяват много промени от натурално базирани материали както е: дървото, естествена кожа и текстил до промишлени производи както са челик, стъкло и пластмаса.

Ключни зборови: дизайн, стол, мебел, интериор, екстериор

Избор на материали

Мебелите имат основна функция. Стола на който седим отнема много мисъл за работа, на която са направени тяхната функционалност и външност или накратко техния дизайн.

Той съществен момент на естетичен дизайн е това, което прави мебелите да бъдат най-близо до желаното изкуство. Започвайки от простата форма на каменния човек в

каменното време до грандиозността на декора с висок стил Луи 14, човечеството произвежда мебели и изкуство с цел функция и украса, също и в съвременния свят "Технологично глобално село" – известно афро племе може да произнесе обикновен дървен стол, който няма да изглежда неправилното в скромния дом от каменната ера. В различен контекст на околната среда, изложено на пиедестал в музей за приложни изкуства, може да погледнем същата стол как - DIKTUM - "формата изпрати функцията" отколкото сложни и груби усилия.

Когато сравним с древните времена предварително дизайнерите на са имали толкова голям избор на материали и

технология за изработване на мебел както днес, спойот на материалите е в практика комплексната технология създадена за нуждите на въздухоплаването много бързо го намира своето място в изработката на мебел, проектът на използване на материалите в тази технология като карбон влакната и композити от ламинати се получава особена сила и светлина на създадените части. Винаги съществувало желанието на дизайнерите да направят нещо особено препознатливо с което ще бъдат първи които ще използват новата технология.

Процес на изработване

Есенциалната разлика модерният мебел от онзи който е бил изработван в миналото, с някои изключения, съвременният мебел е изработван с употреба на специализирани промишлени процеси, докато историческия е направен от столари които са използвали традиционни вещици.

Производството на мебел забелязва ръстечки тренд през 18 и 19 век. В Австрия в 1856 г. Тонет е първия който

употребява истински промишлени процеси за изработка на мебел. Той ги съставя от нуждите за евтин светъл и качествен мебел за ресторанти и кафенета с техния нов патентован процес базиран на тяхното откритие на бук дървото ще се згрее в печки които работят на принцип на пареа, дървото става флексибилно като црево, за след това да се върне в първобитното положение, откакто излади. Ново развитите материали, както е технологията за лиена пластмаса, обликуване на алуминий в днешно време е нормална работа. Това имаше драматичен ефект на досега използваните материали, също така и на дизайнерските варианти от тук и на външността. Техниките които са били нормални във работилниците на столарите в днешно време са неикономични за да бъдат разпространени. В днешно време съществува компютърна технология затова дизайнерите имат бенефит за да не се произвеждат репетативно неуспешни прототипи, поради възможността за тродимензионална експериментална визуализация на монитор.

Дърво

Дървото представлява традиционален материал за изработване на мебел, без значение дали е обшит с резба или е ламинирано дърво за изработване на мебел изглежда натурално. Правилно използване на дървото я има възможността да се представи с цврстина, светлост и декорация в пространството. Появата и качеството на дървото може да се променя, на пр. парена бука, това дърво леко се свива на пареа и е съответно за модулна употреба. Това дърво е с гъста консистенция и в голям номер в природата което довежда до промишлени възможности които не могат да се применат на останалите дърва. Както пример за отлична технология за изработка на дърво се столовете за хранене на дизайнера GIO PONTI в 1955 г. Тяхната триъгълна форма от буково дърво представлява комбинация от минимум използван материал и максимум якост, от там идва тяхното име Superlegera (супер-светлост).

Метал

Металът се използва за изработване на мебел от началото на тяхното откриване, въпреки че понякога се използва като декоративен елемент, повече се използва за да осигури връзка и функционални механизми като ленти, ръчки и окови. Рани екземпляри, на видимо използван метал като основна структура, са типизирани с появата на мебел за градината направен от желязо.

С напредъка на промишленото производство на евтина тръбна мебел и хромирана гладка повърхност в 20 г. на миналият век пристигна нова генерация на тръбна мебел (челична) типизирана от Marsel Broers "Cesa" стила от 1928 г. Мебелите могат да се разделят в 2 категории- *ferum metali* - метали с желязо, *nonferum metali*- метали без желязо, въз основа на това дали съдържат или не (дали са легури на желязо или не).

Както дървото така и всички метали имат индивидуална характеристика. Челикот който е легура на желязото е основна подлога на мебелот, той е цврст, евтн с добра подпора и може да бъде облицуван в ленти, тръби и листа. Така получената форма може да бъде изрязана, свивана, слепвана и обшивана, защото челикот корозира задължително трябва да се защити с боя или прахово покритие, или с лъскава глазура ако трябва да бъде видлив.

Бронзът е легура от бакър и е една от човешките най-стари метали. Тя е скъпа защото леко се обработва и затова най-често се използва като декоративна защото тяхната леко кафяв цвят прави аура на качество.

Легурата на цинк и бакър (мед) са приети.

Алуминият когато не е на външни влияния не корозира. Той е свето като цвят леко се обработва в шини, листи, отливки, се облицова в съдови. Най-много се използва кай столовете на расклапване, преди е бил много скъп но сега е много достъпен и тяхната разпростраемост е с ръстечки подем.

Неръждаемият челик не винаги съдържа желязо. Съществуват повече типове на легури с много вариации на характеристики. Генерално те са цврсти с самозавръшвачки профили така че неръждаемият челик може да се ползва за детайли. Той е цврст с безкомпромисен изглед, но също така

може да има различен завършек като стругане или полиране,

Пластмаси

Начално развита като замяна за слонова кост или рога, пластмасата е първият изкуствен материал на човечеството. Най-голямата част от видовете пластмаси представляват деривати на нафта много пъти са критикувани дека се неприятели на природата но в по-голямата част на дизайнерски решения се използва като размисъл. Такъв е примера на

столове на Robin Day, този сет на полипропиленски столове са деривати на нафта, но като крайно качество на пластмасата изпълняват користен век и могат да бъдат рециклирани. Повечето типове пластмаси се получават от същ извор съществуват различни типове с различни характеристики в зависимост от начина на оформяне.

Фибер стъклото е течна смола със стандарти за стъклени косми и зацврстени в калъп. Когато сместа е готова се получава постоянен и цвърст финиш който може да бъде оцветен. Дава възможности за изработване на столове и лека е за моделиране, дименсиите въобще не представляват проблем. Онова което е най-скъпо е нуждата от квалифицирани работещи, защото сместа е леко чуплива и има една повърхност, която може да се ползва.

Видовете термопластмаси както е восъкът могат да бъдат оформени с топлина и да бъдат отливки на различни начини. Обикновено се ползва вакуум оформян, ротационно или вбризгачко отливане. Вбризгачкото отливане е процес в който течната пластмаса са вбризгува в цвърст челичен калъп под висок притисок, се получава добър завършек.

Тапацир

Дървото, пластмасата и металът имат много студени завършетоци, могат да бъдат много неудобни за сядане в продължителен период и правят студен визуален ефект. Текстилен леко се багри, печата или тъче, има възможността да олекоти формата на строгата текстура. Сядането за отпих на софите и фотийолите те са първите кандидати за тапацир за да получат ергономия тялото в сядането.

Материалите и текстилен който най-често се ползват са вълна, лен и памук. Вълната би могла да бъде избягнена в било какъв цвят, съществува палета от изтъкани текстури и схеми и тя е отпорна на петна. Памукът е по-евтин също така би могъл да има изтъкана текстура, но като най-добра възможност е това че много леко се печата, но като качество много по-малко издържа.

Изкуственият текстил е развит с отличен перформанс и отлични характеристики както е разтегаемост която позволява мекота на формата. Техниките за тяхна употреба се ползват пот влияние на методите за масово производство.

Естествена кожа

Естествената кожа е един от най-старите материали който се използват от човека и ако днешната мека и във всички цветове кожа подсеща на едноставните части от нашите първобитни корени, които много приличат на онези които все още ползват ескимосите.

Елаборираният процес който изисква много труд

суровата кожа да се направи в луксозна е скъпа опция за тапициране. Съществуват повече типове еко кожа, а най-добрата е говежда или кожа от кон. Свинската и овчата са също така алтернатива но са по-малко популярни с техните по-малки дименсии и характерен век. Съществува голям номер на варианти на пресвличане и текстури които са достъпни най-добрата варианта е оцветяване с анилински цветовете. Кожата ги има най-романтичните качества които с които никой друг материал не би могъл да се похвали. Също така и дървото изглежда по-добре когато е остаряло.

Нестандартни форми

Дизайнерите постоянно експериментират с нови начини правене мебел често използвайки материал и технология която не се използва за правене на мебели.

Тези части се стремят да излязат от малките ателиета където дизайнерите рискуват нещо което големите производители не могат да го вземат в предвид. Такъв пристъп може да докара до части, които заемат иконографски статус. Без компромисното отстраняване на дизайнерски решения от такъв род често пъти са резултат за неприкладността за масово производство, и са произвеждат като уникали или много малко. Това го прави като предмет за колекционерство които имат роля на скулптура която прави по-различно виждане на стаята. Тежестта за иновативен мебел изглежда като риск в сравнение с купуване репродукции на класиците но все пак има значение да се купуват оригинали.

Заклучение

И въпреки че мебелите са много често излагани и фотографирани като отделни части всъщност много рядко може да се види в специално излагане в открито пространство или художествена галерия.

Целта на мебелите е да бъдат използвани като компонента в пространството т.е. дома във връзка с останалите части на мебелите. Задължително трябва да бъде в стилна връзка с останалите. Това е във връзка с гардероба, която може

да бъде за ежедневна или специална намена.

Мебелът също може да се разглежда като гардероб за нашия дом, във всяка стая има различна функция, която трябва да реализира. В този начин на мислене може да се каже, че мебелите са гардероба, а осветлението и изкуството (живопис) са аксесоарите в дома. Програмата за редактиране се дължи на себе изразяване колкото и създаване на комфорт и уют. Модните тенденции на мебелите се променят като категория и индивидуално разглеждане. Факт е, че тенденцията на мебелите се променя бавно и полезно, но добър дизайн би могъл да представлява удоволствие и богатство на един живот.

Литература

1. Кирил Бойчев и Веселин Цветков - Интериор, Наука и изкуство, София, 1986
2. Aleksandar Novakovic - Mebeli, Belgrad
3. Sebastian Conran and Mark Bond - Furniture, Conran Octopus, London, 1999
4. Klaus-Jurgen Sembach, Gabriele Leuthauser, Peter Gossel - Design di Mobili del xx secolo, Brnedikt Taschen, Milano, 1990
5. Незабравка Иванова - История на дизайна, Наука и изкуство, София, 1984